

Doris Lessing i l'envelliment

Pulse para añadir texto

A stylized silhouette of a mountain range in a darker shade of teal, located in the bottom right corner of the slide.

Doris Lessing (1919 -)

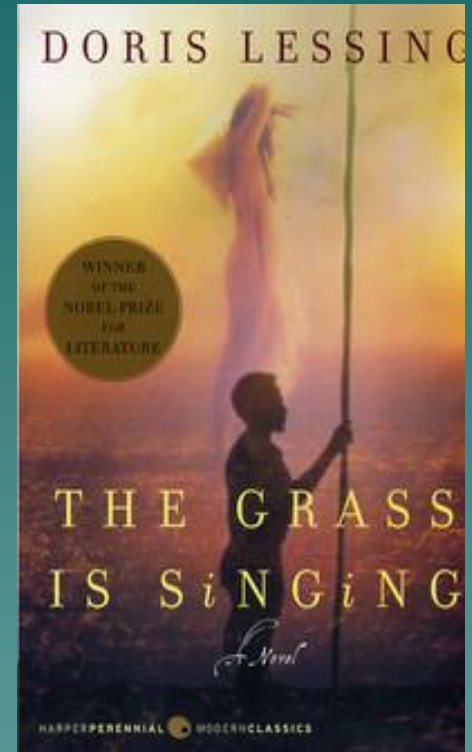
- ◆ Neix a l'Iran, l'antiga Pèrsia el 1919 i els seus pares es traslladen a Rhodèsia del Sud (Zimbabwe) el 1925.
- ◆ Es casa amb Frank Wisdom el 1937, amb qui té dos fills.
- ◆ S'uneix al Left Book Club i es torna a casar, amb Gottfried Lessing a mitjans anys 40. Tenen un fill i es divorcien el 1949.

Doris Lessing (1919 -)

- ◆ El 1949 decideix marxar a Londres amb el seu fill petit. Se li prohibeix entrar a Sud Àfrica i és mal vista a Rhodèsia.
- ◆ Participació en campanyes en contra de les armes nuclears i en contra de l'Apartheid.

- ◆ Amb la seva primera novel·la, *The Grass is Singing* (1950) la Doris ja s'estableix com una jove escriptora de talent.
- ◆ "The Children of Violence" – "Els nens de la violència" (cinc novel·les 1952-1969)
- ◆ *The Golden Notebook* (1962) – *El Quadern Daurat*
- ◆ "Canopus in Argos" (novel·les de fantasia i ciència ficció)

- ◆ Premi Internacional Catalunya (1999)
- ◆ Premi Príncipe de Asturias (2001)
- ◆ Premi Nobel de Literatura (2007)

Doris Lessing: l'escriptora

- ◆ Té la capacitat d'abordar temes socials d'una manera clara, directa i entenedora – també familiar
- ◆ Responsabilitat de l'artista – ser un instrument de canvi per bé o per mal “l'arquitecte de l'ànima”

Diari d'una bona veïna (1983)

Si els vells poguessin... (1984)

- ◆ Lessing prop de la seixantena
- ◆ se situen a Londres
- ◆ Jane Somers i Maudie Fowler són les protagonistes

The Diary of a Good Neighbour

Vaig veure una vella bruixa. Estava mirant fixament a aquesta vella criatura i vaig pensar, una bruixa. Era perquè havia passat tot el dia en un article, Estereotips de Dones, Abans i Ara. (...) Tenia unes quaranta fotografies i esquetxos d'on triar. Entre ells, una bruixa, però l'havia descartat. Però allí estava ella, al meu costat, a la farmàcia. Una dona menuda i corbada, amb un nas que gairebé li tocava la barbeta, vestida amb roba negra i plena de pols, i una cosa que s'assemblava a un gorret. Va veure que la mirava i em va donar una recepta enèrgicament i va dir, "Que és això? Agafa-m'ho." Ulls blaus furiosos, sota unes celles grises i enfonsades, però hi havia alguna cosa meravellosament dolça en elles (p. 20)

Diari d'una bona veïna (1983)

Si els vells poguessin... (1984)

- ◆ relació d'amistat
- ◆ Intercanvi d'experiències i visions del món.
- ◆ Maudie és filla de la postguerra i de l'establiment de l'estat de benestar.

Diari d'una bona veïna (1983)

Si els vells poguessin... (1984)

- ◆ concepte de "good neighbour" / bon veí.
- ◆ envelliment de la societat occidental.

Pensava com corria pel paviment, cada dia, i mai havia vist a Mrs Fowler, però ella vivia prop meu, i, de sobte, vaig mirar el carrer, amunt i avall, i vaig veure – dones grans. També homes grans, però sobretot dones grans. Caminaven lentament. Estaven plantades en parelles o en grups, parlant. O seien en un banc en una cantonada sota un arbre. (p. 21)

Sense mirar-me, perquè no ho preguntaria mai, va anar curiosament cap baix, seguint unes escales velles, i va parar fora d'una porta que no ajustava bé i que havia estat arreglada amb un tros de fusta clavat a través. Tot i que la porta no hagués prohibit que un gat amb determini entrés, va remenar la seva bossa fins trobar-ne una clau, va mirar a través del forat del pany i va obrir la porta. I vaig entrar amb ella. Aquell dia, era olor de peix sobre bullit. Érem dins d'un llarg i fosc passadís. (p. 21)

- Deteriorament físic de la Maudie = deteriorament del seu pis – però en el seu interior encara hi ha energia
- Pis = la seva independència i la seva trajectòria vital

Seiem cadascuna en un costat de l'estufa, mentre les flames pugen i baixen i juguen, amb una tetera a sobre que no està neta del tot. Les tasses es recolzen sobre les braços de les cadires on seiem, amb un plat de galetes a la cadira entremig de les dues. El gas seu prop mentre es neteja, o s'adorm. Molt casolà, sí. Fora, la pluja freda, i sobre nostre, la família irlandesa, discuteixen, i els peus dels nens van amunt i avall, la nevera fa sorolls.

La Maudie m'explica les vegades en què ha esta feliç. Diu que ara és feliç perquè ha tingut una vida llarga i perquè són amigues. (p. 54)

- relació d'enriquiment recíproc entre Jane i Maudie.
- Jane: per fi es pot fer càrrec d'una altra persona; per fi és adulta.

Però vaig descobrir que havia fet un llarg viatge (...), en un espai molt curt de temps. El meu marit havia mort, la meva mare havia mort: pensava que no havia assumit aquests fets, que m'havia cobert d'una armadura. No obstant alguna cosa havia canviat en mi, profundament. I, és clar, hi havia la Maudie Fowler. (p. 75)

- ◆ La Maudie relata la seva vida a la Jane, sobretot els seus dies feliços.
- ◆ La malaltia de la Maudie avança: lluita per mantenir-se independent i sencera fins als final.
- ◆ No victimisme i dependència sinó dignitat: la Maudie no deixa que ningú la compadeixi.
- ◆ La Jane continua la seva tasca a *If the Old Could ... (Si la vellesa pogués...)*
- ◆ En aquest viatge, la Jane també s'ha fet gran = pot afrontar la seva pròpia vellesa, la malaltia i la mort.

Penso en aquells dies, aquells diumenges. I qui ho diria ara? Als carrers on seiem en aquests carrer, rierols plens d'aigua i ocells...Que va passar amb aquests rierols? et preguntaràs. Ja sé, ja sé com llegir la teva cara ara. Bé, et pots preguntar on és tota aquella aigua. És sota els fonaments de la meitat de les cases, allí és on és. Quan van construir tot això, i van cobrir tots els camps, venia tota sola i observava als obrers. Jo sola. El meu xicot alemany havia marxat perquè no em volia casar amb ell. (p. 97)

Està a l'habitació més gran, en una habitació on hi cabrien quatre, amb tot el millor de la medicina moderna i de la infermeria moderna. Està envoltada de bona voluntat, tacte i encant. I allí està ella, la pobra Maudie, una doneta enfadada i groga, mig aixecada al llit, o en una cadira amb coixins que la sostenen, li porten menjar, medicines, i ella només fa que enfadar-se i revelar-se i murmurar i resar... i tot i això, sembla que agrada a tothom. (p. 222)

The diary of a Good Neighbour If the Old Could...

- ◆ Celebracions de l'envelliment, la vellesa i la mort
- ◆ Trenca amb la conspiració del silenci

Al final de la novel·la la Jane explica:

Abans em feia tanta por la vellesa, la mort, que em negava a veure la gent gran pel carrer – no existien per mi. Ara, m'assec durant hores...i observo i em meravello i em pregunto i admiro. (p. 237)

Entrevista amb Doris Lessing per Billy Gray (2003)

Recordo clarament...que tractava a la gent gran com si fossin nens...no saben com comportar-se perquè en aquesta cultura...hi ha altres cultures en què la gent gran és respectada perquè tenen saviesa...però en aquesta no és veritat, se suposa que només ets un vell. L'altre dia vaig llegir una cosa bastant interessant...una petita frase que deia: "Sortosa la cultural on la gent gran pot parlar amb la gent jove i la gent jove pot parlar amb la gent gran". (Billy Gray, 94)

Love, Again (1997)

L'amor, de nou (1997)

- l'amor en la vellesa
- Sarah Durham, 65 anys i empresària teatral
- Bill (protagonista de l'obra) i Henry (director)
- Stephen (soci i amic de la Sarah)
- vellesa: la vida continua – es trenquen estereotips

La Sara es mirava al mirall, admirant el que veia, i censurant tot allò que no podia admirar, i va pensar en el Henry i es va permetre fondre's amb la tendresa que sentia. (...) Una dona als 65, enamorat d'un home amb la meitat d'edat...imagina com s'hauria descrit ella mateixa als vint. O, fins i tot, als trenta (Podia veure la seva cara jove, decidida, cruel, arrogant). (p. 237)